

СВАРКА МІЖ УРЯДАМИ ЧЕРЕЗ СТРАЙК

КОЛОМБОС (Огайо). — Губернатор цього штату, Мартин Л. Дейві, заявив публічно, що Перкінс, секретарка праці в кабінеті президента Рузвельта, просила його дістати до Коломбоса Тома Гердлера, предсідника підприємства „Репоблік Стіл Корпорейшен“, та Френка Пернела, президента підприємства „Йонгставн Шіт енд Тюб Компані“, та держати їх там так довго, поки вони не підпишуть угоди зо страйкуючими робітниками.

У Вашингтоні секретарка Перкінс видала нетайно публічну заяву, що вона ніколи не робила такої пропозиції губернаторові Дейвіві, як Дейві каже. Вона каже, що вірила, що Федеральна Сталева Рада тут нічого не вдіє й лиш уряд штату Огайо зможе поладити сталевий страйк, якщо дістане на спільну конференцію обі сторони.

УРЯДОВА РАДА ОБВИНУВАЧЕ ФОРДОВУ КОМПАНІЮ.

ДІТРОЙТ (Мішіген). — Краєва Рада Промислових Відносин внісла формальну жалобу проти Фордвої Моторові Компанії як винуватиці „злого й бруталного нападу“ на організаторів автомобільної юнії й визначила день 6-го липня на пересудання.

Жалоба каже, що Фордова Компанія перешкоджає робітникам організуватися в робітничу організацію.

СТАЛЕВІ БАРОНИ ПРОБУЮТЬ ЛАМАТИ СТРАЙК.

ЙОНГСТАВН (Огайо). — Місцеві фабрики „Репоблік Стіл Корпорейшен“ та „Йонгставн Шіт енд Тюб Компані“ відчинили в суботу свої брами для робітників, що захотіли роботи, не зважаючи на страйк, проголошений Комітетом Промислової Організації.

Фабриканти кажуть, що фабрики просто „залили робітниками“, котрих зголосилося до праці 17,500.

Поліція каже, що вона знайшла в суботу 7 бомб, підложених недалеко від канцелярії підприємства „Йонгставн Шіт енд Тюб Компані“.

Джан Овенс, стейтвий директор Комітету Промислової Організації, вислав до губернатора Дейві телеграму, в котрій каже йому, що сталеві страйкарі в долині Магонінгу вживуть усіх потрібних мір, щоби боронитися від систематичної кампанії терору, котру, мовляв, Дейві веде проти сталевих страйкарів.

ВЖЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ „СВЯТКУВАННЯ“ 4-ГО ЛИПНЯ.

НЮ ЙОРК. — Через пробування штучних огнів на святкування Четвертого Липня до Генерального Шпиталю дільниці Квіне відставлено 17-літнього Мориса Дженсона без обох рук, 16-літнього Джана Купера з відірваною одною рукою й 16-літнього Ервінга Вільяма й 11-літнього Чарлза Клайна з тяжкими попеченнями лица й рук.

Хлопці пробували штучні вогні в цей спосіб, що висаджували в повітря пень дерева.

АРЕШТОВАНО ПОТРІЙНОГО ВБИВНИКА.

НЮ ЙОРК. — Детективи ньюйорської поліції привезли сюди літаком Роберта Ервіна, 29-літнього різьбяря й бывшего студента теології, котрому закидають убийство трьох осіб минулого Великдня.

Молодий різьбяр, котрого здавна посуджували за поховання потрійного вбивства й за котрим поліція розіслала була стелні листи, працював в одному клівелендському готелі, коли його в п'ятницю розпізнала робітниця Генрієта Косціанська. Як вона спиталася його отверто, чи він Роберт Морей, за якого він видавався, чи Роберт Ервін, він сказав, що він Морей, а дві години потім утік із служби й увів на омінібус до Шікаго. Тут його дістали до канцелярії газети „Шікаго Гералд енд Екзамінер“, а по 15 годинах він віддався в руки шерифа, коли з Нью Йорку вже прибули детективи, щоби забрати його до Нью Йорку. Шікаговська поліція, котра весь той час не знала нічого про місце його побуту поза те, що подавала до публічного відома газета, тепер не дала ньюйорським детективам забрати Ервіна до Нью Йорку літаком, замовленим газетою, але зажадала виповнення певних законних формальностей. Ервін зрікся права боротися проти екстрадиції й його всаджено до літака.

Ервін признався, що він любився в пані Етел Куднер, найстаршій дочці пані Гідіон, та хотів її вбити за те, що вона вийшла за іншого. З наміром убийства пішов він до мешкання Гідіонів та тут убив матір пані Куднер у приступі гніву, коли пані Куднер не приходила. Потім убив Вероніку Гідіон та Бірнса, щоби вони не свідчили проти нього.

КАМПАНІЯ ПРОТИ ЗАКОНУ ВАГНЕРА.

Сенатор Вендерберг вніс у конгресі проект змін закону Вагнера про робітничі відносини. Сенатор каже, що його поправки мають на цілі захорону прав робітничих меншин підприємців і публіки, а звертаються вони проти вимушуван з боку юнії та порушування приватної власності робітниками.

СТЕРЕЖУТЬ І ТИХ, ЩО КУПАЮТЬСЯ.

Басарабські часописи описують, що над Дністром видно, як купаються у ньому на другім боці, себто на тій, що належить до України під Советами. На березі є скоростріли, готові кожної хвили стріляти до тих, що пустилися переплисти Дністер і рятуватися втечею з советського раю.

НОВИЙ СПЕКУЛЯЦІЙНИЙ АЛІЯРМ.

Україножерний „І. К. Ц.“ аліярму польську громадянську опінію про новий український замах на польський „стан посядання“ у Львові. Цим разом українці, мовляв, хотять купити фабрику хліба „Меркурі“ біля городенської рогацьки. Підприємство банкрутне і в під продаж, а до купна стає, мовляв, одна українська фірма та львівський магістрат. Українці „дають вдвоє більшу ціну ніж магістрат“. Справа з українцями не відповідає правді. Ніяка українська фірма не спішиться купувати дефіцитову фабрику, а цілий аліярм це тільки черговий „Курєрковий“ трюк, що має на меті підбити ціну об'єкту, якого дефіцитове підприємство хоче позбутися. Але тих платних трюків з „українською небезпечкою“, „Курєрок“ пустив досі так багато, що ледь ці спекуляції тепер йому вдаються.

РУМУНСЬКА КОРОЛЕВА-ВДОВА СПАРАЛІЖОВАНА.

„Дейлі Експрес“ повідомляє з Букарешту, що румунська королева-вдова Марія вже від кількох тижнів є спараліжована. Її возять в окремому візку по марку в королівській палаці. Параліж постиг роковою для 9 квітня ц. р. Коно не ввесь час перебувають лікарі. В Румунії факт параліжу королеви-вдови Марії старанно затаюють.

І БУЗЬКИ МАЮТЬ ШПИТАЛЬ.

Бузьки, ці милі та розумні птахи, вітаються симпатією в багатьох краях, де живуть. Спеціально, магометани округляють бузьків пошаною й опікою. Вони вірять, що ці птахи заносять душі померлих вірних синів Алаха до раю. Доказом такої незвичайної опіки бузьками є створений в Мароку у місті Фез спеціальний шпиталь для бузьків. Слабких чи ранених бузьків віддають тубільці до того шпиталю, а там довгождуючі „пацієнти“ дістають усе, що їм потрібне до видужання. В цім оригінальним шпиталі ординують лікарі-французи, а доглядачами є тубільці-мароканці. Кажуть, що бузьки є дуже милими і чемними пацієнтами.

ЯКОГО УРЯДОВЦЯ МАЛА ШКІЛЬНА КУРАТОРІЯ.

У Львові арештовано урядовця шкільної кураторії, Юрія Кінду, під замітом грошевих зловживань. Він був колишнім асекураційним агентом у Ряшеві, опісля у Варшаві та в інших містах, де допускався великих грошевих надужит. Одночасно навязав зносини з вищими урядовцями в міністерстві освіти, яким предпоставив фальшиві документи. За їхньою протекцією дістав посаду вищого урядовця у львівській шкільній кураторії. Тут виступав як загорілий польський патріот, військовий старшина, хоч не мав до цього кваліфікацій, а навіть як оборонця Львова, хоч у львівських боях участі не брав. Користаючи з довіри своїх зверхняків, допускався зловживань: направо і наліво, крав гроші, фальшував документи, виробляв за винагородою посади. Аж у звязку з матуральною аферою зроблено у нього домову ревзію, при якій знайдено масу документів, що його сильно компрометували. Виявилися теж його зловживання в Ряшеві, Варшаві і т. д., за які шукала його поліція. Його арештували і відставили до слідчої в'язниці. Кінда признався майже до всіх фальшивин. Коли не хотів тільки признатися до фальшування матурального свідоцтва, піддався його короткому іспитові й показалося, що арештований не має поняття про найпростіше значення.

ШПИГУНКИ В МОСКВІ.

В Москві викрито шпигунську централу, що працювала в користь одної сусідньої держави. Членами організації були самі жінки. Всіх арештовано. Три з арештованих не жінки старшини советського генерального штабу. Вони звернули на себе увагу локсунсовими стрічками і розгульним життям.

ЗА МЕЖУ.

На тлі спору за межу Степан Шерба, різьбник з Накваші, повіт Броди, вдарив лопатою по голові Павла Шокасюка так сильно, що вдарений у лічницю помер. Вбивника арештували.

ЖАХЛИВИЙ ЗРІСТ САМОВБИВСТВ.

В останніх роках збільшилося значно число самоубійств головн в Європі та Америці. Прикладом може служити Німеччина, де останніми часами самоубійств просто перейшли в епідемію. Найновіші джерела подають, що там пересічно 52 особи накламуть щоденно на себе руку. Зокрема характеристичним явищем є те, що найбільший процент самоубійств до життя дає молодь у віці від 15 до 25-літ.

За останніх півтора місяців начислилися аж 600 випадків самоубійства в 37 більших німецьких містах.

Цей жагрозливий прояв звернув уже увагу німецької суспільності і безумовно спонукає її шукати причини життяв знеохоти своїх громадян.

ВОВКИ ПРОТИ ВІЗНІВ.

У болгарському місті Троян придумали оригінальний спосіб проти частих революцій в'язнів і втеч із місцевих в'язниць. На коридорі біля келій, у яких сидять найнебезпечніші в'язні, в'язнична сторожа замкнула кілька вогків. Самі сторожі вбираються в грубі шкіряні одяги, так, що вогки не можуть їх покусати. Зате в'язні бояться показатися на коридорі, щоби вогки не роздерли їх на куски.

ГОЛУБ ЗЛОДИЄМ.

В одній французькій місцевості недалеко Ноган сир Семей трапилася дивна подія. З нічного столика одної багатой сільської дідички зсезла одна платинова обручка з дорогим бриллантом. Тамощня поліційна станиця почала негайно слідство, однак безуспішно. Чесність домашньої прислуги та докладно переведена ревзія виключали всі підозріння. Про згубу також не було мови.

По якомусь часі ціла справа притихла. Підчас одного проходу по горіді запримітила дідичка, що серед дерев щось заблито. Коли вона приглянулася ближче, виявилось, що це голубяче гніздо так дивно блищить. Дідичка заглянула обережно до примітивного голубника і на превелике здивування побачила на дні укриту обручку. Досі сороки мали погану привичку красти дорожочинності, — тепер виявилось, що й голубам годі вірити, бо й вони пустилися на злодійство.

ПРОДАВАЛИ „СИБІРСЬКЕ ЗОЛОТО“.

По Варшаві вешталася шайка-ошуканців під провідом жидка, що подавав себе за „Грінберга“. Він оповідав, що має звязки з урядовцями копальні золота на Сибірі, і при їх допоміж переплачував до Польщі золото, яке може кожному дешево продати. Коли хтось злякався на „дешеве золото“, сибірський Грінберга, якийсь „Фельд“, принісши мішок, що містив у собі золото, і брав за плату, скільки міг, звичайно в сумі кількох тисяч золотих. Опісля Грінберга радив покупцям піти до Банку Польського і продати золото. Однак по дорозі явився третій співзвучник в односторонню поліцію, придержував Грінберга як пачкаря і забрав його нібито до комісаріату. Тоді покупець стверджував, що став жертвою ошуканців, бо в мішку, який він купив, був метал без вартості. Таким способом Грінберга зі співзвучниками ошукав багато осіб на суму понад 100,000 злотих. Останньою його жертвою був Мюрдко Алембик із Ширпова, від якого видурили 4,000 злотих. Однак Алембик відшукав Грінберга і звелів його арештувати. Показалося, що не знаний ошуканець Мюрдко Бятецький, що приїхав до Польщі з Бразилії, де ошукував людей, мовляв, що має золото з Каліфорнії. Бятецького поставили перед суд і засудили на 4 роки в'язниці. Його співзвучників ще досі не зловили.

ВІЙНА ПРИНЕСЛАБ РОЗВАЛ СОВЕТІВ

МОСКВА. — Одно певне, що Сталін, найбільше лякається вибуху такої війни, в яку булиб втягнені Совети, бо прочуває, що така війна принесялаб кінець його владі. До такого висновку приходять американський кореспондент Дені, що не дуже вірить, щоби тепер могла вибухнути в Советах революція. Він твердить, що московський народ звик від віків до тиранії і завсіді почувався невдоволений. Молодь не підє проти Сталіна. Зате найбільшою загрозою є для Сталіна інтелігенція і студентство, що вчиться у високих школах. А ненавидять вони режим Сталіна за те, що вбив думає життя і довів до цього, що нема можності в Советах свободно думати. Таксамо сильно ненавидить Сталіна ті маси робітництва, що є дуже низько плачені й не мають можності заробити на найпримітивніше життя. І якщо революція вибухнула, то спричинить її інтелігенція й маси робітництва, заведеного у своїх надіях.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВИЙ ГОЛОД У СОВЕТАХ.

БЕРЛІН. — Німецькі часописи пишуть, що одержано з Москви довірочні, але певні відомості, що Советам не вдалася цього року цілковито засівна кампанія. Є такі території, на яких не виконали й половини засівних планів. Уряд про це все добре знає, а найбільше лякає його те, що цього року загрожена голодом уже й корінна Московщина. А в минулості, як відомо, голодували головн Україна й Кавказ. Дехто поясняє тим неминучим голодом теперішні масові арешти. Уряд хоче відвернути увагу населення від властивих причин голоду і шукає нового офірного кізла.

СТАЛІН ШУКАЄ ПОРОЗУМІННЯ З ГІТЛЕРОМ?

ЛОНДОН. — Які тепер кружляють по світі сензаційні вісті, видно найкраще з того, що лондонська газета „Морнінг Пост“ пише, що має відомості, що Сталін шукає порозуміння з Гітлером. І підготовляє ґрунт до цього порозуміння в такий спосіб, що значне тепер генеральну чистку жидів у червоній армії й у бюрократичному апараті.

УКРАЇНСТВО ВИДУМАЛИ — МАСОНИ, КАЖУТЬ ПОЛЯКИ.

ВАРШАВА. — До яких ідіотизмів може доходити україножерна польська преса, можна переконатися про це з „Варшавського Дзєнника Народового“ (ч. 156). Там пишеться, що українство це типовий продукт 19-го століття і його ідеології та що воно було втворене масонськими ложами. І то на те, щоби „ослабити польську масонерію в Галичині“ і розбити зненавиджений масонерією царський уряд. І ось той масонський дух, що живе серед українців, був причиною, що українці в роках 1918—1919 були перешкодою у відбудові Польщі. До цього польський часопис додає ще й те, що українство є дуже зближене до комунізму.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА.

ПРАГА. — Заснована в Празі Українська Драматична Студія вже розпочала свою діяльність. Уже вийшло перше число неперіодичного вісника „Український Театр“, у яким подано між іншим огляд про стан нашого театрального мистецтва на рідних землях і на імїграції. А в бсєни це товариство влаштовує виставу українського театрального мистецтва, на якій подасть образ розвитку і сучасний стан українського театру. Міститиме драматичну літературу, театральні часописи, афіші, світлин драматургів, артистів і режисерів, а також сцени класичних і модерних пєс українського репертуару, костюми, тощо.

ХТО Є АРХИПЕНКО: УКРАЇНЕЦЬ, ЧИ МОСКАЛЬ?

ВАРШАВА. — На цю тему пише польська газета, стверджуючи в першу чергу велич Архипенка як мистця, творця „нової модерністичної епохи“ у світовому мистецтві. А далі пише газета про те, що довгий час західно-європейський світ вважав Архипенка за москаля, хоч „сам він не давав до цього ніяких причин“, бо був „українець із крові, замилювань і назвища“. Вину за це, що Архипенка різні критики вважали за москаля, треба приписати тому, пише польська газета, що в західній Європі звикли вважати за москаля кожного, „хто приїздив з російської держави і з російським паспортом“. І ось так склалося, що й Архипенка зачисляли до москалів. Та по світовій війні, коли національне питання набрало більшої ваги, зорієнтувалися згодом і щодо правдивої національності Архипенка і тепер уже пишуть про нього як українця. Ось так вияснює польська газета справу, хто такий Архипенко.

ШОВ ОУВ СВІЖО ВИГОТОВ
НИЙ.

ШОВ ОУВ СВІЖО ВИГОТОВ
НИЙ.

(7)

ПРОТОКОЛ З ХІХ. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛАСЬ У ВАШИНГТОН, Д. К., В ДНІХ 10—15 ТРАВНЯ 1937 РОКУ

Даліше, поза тою проблемою (для якої мається на увазі видавати Ukrainian Weekly?) ми теж мусіли застановитися на самім початку над таким питанням: Як мають бути головні цілі нашого тижневика англійською мовою?

Тут справа трохи вже легша, коли візьмемо під увагу, що перша ціль якогонебудь часопису чи журналу є задовольнити головні вимоги своїх читачів, і даліше, що ті вимоги у випадку нашої українсько-американської молоді, з огляду на її походження і сучасне положення, є досить ясні. Тому ми постановили собі, що Ukrainian Weekly має основно опиратися на отсіх головних цілях:

1) Освідомити нашу молоді про її українське походження, як теж про справи, злучені з тим походженням; 2) дати змогу тій молоді краще пізнати себе і закріпити її зв'язки з її українським походженням, які втрачає вона в Америці; 3) допомогти тій молоді вивести своє власне спільне громадянське життя, яке найкраще буде відповідати вимогам цієї молоді, яке допоможе їй молоді поступати в американським життям і яке буде плекати тут в Америці кращі риси українського життя, культури і традиції та буде творити з тієї молоді таку могутню силу, яка моглаб активно допомогти українському народові визволитися з чужого ярма та створити вільну і незалежну українську державу на українських землях.

З тих усіх цілей одна з найважливіших є та, котра опирається на справу освідомлення нашого молодого українського американина про його українське походження, про так зване Ukrainian background. Це освідомлення є дуже важне не лише тому, що воно може ефентуально допомогти українському народові добути свою вільну і незалежну державу, але воно також важне з боку американського громадянства. Вже багато разів доказано, наприклад, що та молоді, яка не має знання про своє походження, яка пробує відірватися і забути те своє походження, звичайно не є добрими і корисними американинами, бо вона дуже часто терпить цілковите психічне розбиття, яке нещасливо, а й часом трагічно. Але коли та молоді знає про свій свої родичів і предків, про їхнє життя культури, про їхні здобутки на полі науки, то вона тоді дуже рідко почуватиметься нещасливою, другорядною, меншвартною в порівнянні з тою молоді, яка зачисляє себе до правдивої американської молоді. Ось те все відноситься до нашої українсько-американської молоді. І ось власне з тих усіх причин Ukrainian Weekly все старіється передати наші, тут роджені і виховані молоді знання про її Ukrainian background, щоб вона, пізнавши це, тішилася, що походить з старого культурного роду, роду, що вже раз сповнив в історії велику культурну місію та ще й тепер боронить ідеалів свободи і рівності в боротьбі з Сортами, поляками й іншими окупантами українських земель.

Але поза такий чисто інформаційний характер ми також старілись надати Ukrainian Weekly і розсильний та дорадливий характер в багатьох інших справах. А одна з найпекучіших справ є орієнтація нашою українською американином супроти його українського походження та американського оточення. І яка то трудна проблема виринала перед ним тут! Ось, наприклад, вдома, в українській церкві, в українській школі, в товаристві і в хорі цей юнак є під українськими впливами, які є надзвичайно сильні, тому, що вони відгороджені від старого краю лиш одним поколінням. А тепер, з другого боку, себто з чисто американського боку, цей наш юнак є теж під сильнішими американськими впливами. І між ними обома впливами виринала в душі цього юнака часом дуже завзята боротьба, яка часто розбивала його психіку, так, що він не певний, що має робити, якою вилікову піддається, або яким способом має поводитися з ними обома, так, щоб його життя було гармонійне, щоб мало якусь ясну і високу ціль, до якої він міг би працювати. Ця проблема є дійсно надзвичайно важна і над нею майже кожний з нашого молодшого покоління застановляється, хоч часто і несвідомо. З нашого боку ми все стараємося через Ukrainian Weekly висвітлити цю проблему, висвітлити, як молодіш покоління інших народностей тут в Америці пробувало і пробує винайти вихід з неї. І такими способами ми пробували винайти вихід з неї, і такими способами ми стараємося допомогти нашої молоді орієнтуватися у такій важкій справі і вивести таке своє життя, яке моглоб бути повне, позитивне і творче.

Поза ті і подібні справи, які торкаються душі і психічної структури нашої молоді, ми також мусіли помітити ті молоді в її організованню, в першу чергу, зрозуміло, в рядах нашого Українського Народного Союзу, а далі в її власних організаціях, як, наприклад, Ліга Української Молоді Північної Америки. Ми теж стараємося доказувати тій молоді, як то важко терпіть наш нарід через різні політичні і релігійні тертя, і також остерігали ту молоді, щоб не понала у те саме. Наше становище тут було загально-українське, таке, яке, на нашу думку, найкраще відповідає тут в Америці, коли беремо під увагу факт, що наші зусилля є найбільше звернені на те, щоб здержати асиміляцію нашої молоді.

Ми теж проповідували тій молоді посягати на високі ідеали, як українських так і американських. Таксамо ми проповідували етику поведіння, як повинен бути юнак поводитися на честь його українського походження й американського громадянства. А особливо ми остерігали нашу молоді перед тими елементами в нашій житті, які свідомо чи несвідомо стараються анархізувати те життя і зводять його на роздоріжжя; елементами, яких характеризує дегенеративність, така, що апелює до найнижчих інстинктів, що бачимо, представляють себе ідеальними; а на ділі кляють із того, що є дійсно дороге і святе для порядних людей. Тому ми радiali нашої молоді добре прислухуватися до слів таких елементів і судити їх по їхніх ділах і розумі. А тоді виробиться між молоді, генеральною правдивою критичний зміст; тоді не буде місця між нами для невідповідальних елементів, які до осмілення своїх особистих цілей видають, наприклад, так звані газети, які містять у собі очорнювання характеру і дії атак, звернені на тих, що займаються відповідальніми становищами в нашій суспільній житті.

Ось бачите, шановні делегати, з тих кількох прикладів, котрі я вам передаю, які то різноманітні і складні ті справи, що їх мусимо трактувати на чотирьох сторінках сторінок нашого Ukrainian Weekly. Можливо, що дехто з вас мало звертає уваги на них і тому не міг зрозуміти їхньої ролі в житті нашої українсько-американської молоді. Але діям між свідомішу частину нашої молоді, розпитаємо її про ті справи, а переконаємося самі, що те все, що я говорю, це правда.

А тепер щодо нашої власної праці при тім всім. Отже та праця була дійсно надзвичайно трудна, і то з різних причин, як природних так і неприродних. І коли ми говоримо про те, що то значить видавати Ukrainian Weekly, то цілком на місці є теж згадувати ті різні перешкоди, які нам утруднюють працю на полі нашої молоді. Тим більше тому, що ви будете мати краще поняття про них і, можливо, допоможете нам хоч деякі з них усунути і побороти.

Берім перше одну з найголовніших природних перешкод, яка утруднює нам працю при Ukrainian Weekly. А це є, що нема деінде тут в Америці такої публікації, якаб старалася передати на своїх сторінках те все, що ми передаємо, і за якою моглиб ми слідити і може дещо і навчитися для власної нашої користі. Але нема ані одної такої. Наші Ukrainian Weekly "is in a class by itself." Ми знаємо, що деякі інші народності тут в Америці також видають англійські додатки до своїх рідномовних часописів. Але ті додатки мало що варті, хоч до більшості часті вони коштують багато більше ніж наш Ukrainian Weekly.

Був час, наприклад, що жили видавали для своєї молоді спеціальний орган по англійській, і в тій цілі вони наняли кількох з найкращих американських письменників, як, наприклад, славного Теодора Драйзера. Це одне коштувало їх багато тисяч доларів. Але по короткім часі цей орган для живітської американської молоді впаав. А наші, навпаки, втримався не лише майже чотири роки, але з боку популярності став ним те на кращий рівень ніж колинебудь перед тим. Це то можуть бути різні причини. Можливо одна з головніших з них є та, що ми взяли за видавати Ukrainian Weekly цілком природним способом; що ми видавали його цілком своїми силами; що ми взяли до нього з великою посвятою, не зважаючи на труд, брак засобів і фондів. А що даліше, ми старілись передати нашої молоді те, чого їй найбільше потрібно; те, чого вона сама вимагає від нас. І можливо з тих причин такі англійські додатки часописів інших народностей в Америці ані не рівняються з нашим Ukrainian Weekly. Це не є самохвальба, але факт, який підтверджується самі американи, а спеціально ті, що інтересуються такими справами. Ось, наприклад, д-р Колман з Колумбійського університету,

знавець особливо в справах слов'янських народів, кілька разів заявив публічно, що наш Ukrainian Weekly є найкращий орган свого роду між усіма подібними, що їх видають інші національні групи. Його слова набирають більшої ваги, коли ми застановимося над фактом, що той д-р Колман є великим приятелем поляків, що він пару тижнів тому дістав медаль від польського уряду за свої студії в польським письменстві; і що він сам дописує до англійської рубрики одної польської газети тут в Америці. Такі самі признання маємо від інших американин, як, наприклад, від одної з головних урядиць У.В.С.А. Таксамо гурдує число мільйонів "The Women's Press" помістило похвалу Ukrainian Weekly, що написала Mary Chase Cole, голова International Institute у Нью Йорку, де зазначено, що "Ukrainian Weekly is a newspaper which is very articulate on adjustment problems of the second generation." Як бачимо, Ukrainian Weekly доходить до багатьох американин, шкіл і університетів та інформуює їх про українську справу і про наші проблеми тут в Америці; і вони за це засилають нам подяку. Але власне та одна причина, що я перше згадав, брак подібних часописів, з котрих ми моглиб хоч трошки скористати, так дуже утруднює нашу роботу. Але ми все таки йдемо вперед, відповідно до наших власних вимог і нашої власної практики. Ми є дійсно піонерами, і можливо, що вкінці ми будемо могли вивести з нашого Ukrainian Weekly щось таке, що може зайняти почесне місце на полі американського журналізму, а, можливо, і літератури.

А як наша молоді приймає Ukrainian Weekly, які користі вона мала, а тут не буду розводитися, бо не лише я, але ми всі є суддями над тим. Лише спитаємо себе: Чи ті з наших знайомих молодих людей, які часто читають Ukrainian Weekly, чи вони цінні мають краще поняття про український нарід ніж 3½ року тому? Чи вони краще пізнали себе тут в Америці, як теж свої проблеми, думки й ідеали? Запитається їх про це, а тоді будете знати, чи Ukrainian Weekly заслужився для них і для української справи, чи ні. Але пам'ятаймо запитатися тих, котрі регулярно і щільно читали цей Ukrainian Weekly.

А тепер, маючи даліше на думці те, що то значить видавати Ukrainian Weekly, глянтьмо коротенько на деякі з тих неприродних причин, які є великою перешкодою до видавання нами Ukrainian Weekly в такій формі, в якій він міг би і повинен би виходити.

На самім початку хочу підкреслити, що хоч справа, про котру я буду говорити, стоїть багато краще в нас, себто в У. Н. Союзу, і "Свободі", ніж дегенеративна тут в Америці, то все таки сумним фактом є, що наша праця при Ukrainian Weekly чи "Свободі" є надзвичайно трудна, просто з тієї неприродної причини, що в нас у редакції бракує тих звичайних, і навіть примітивних засобів, без яких якийнебудь порядний часопис не може обійтися.

Я тут можу навести багато прикладів, але обмежусь тільки до кількох. Берім під увагу нашу бібліотеку в нашій редакції. Як ми добре знаємо, бібліотека для редактора, як і для якогонебудь іншого професійного робітника, є майже тимчасим, що приклади і дерево для теслі. І хоч у нашій редакції є бібліотека, котра безперечно краща від бібліотек інших наших газет, то факт є фактом, що в порівнянні з американськими мірлами те, що ми маємо, не є ніяка бібліотека.

А тепер — чому, запитається, ми маємо мірити нашу бібліотеку американською мірою? Власне тому, що ми тут в Америці маємо робити так, як роблять американи. When in Rome do as the Romans do! І відповідно до такого рівня ми не маємо бібліотеки. А даліше, ми навіть не маємо зібраних або хочби й поодиноких творів наших найбільших письменників. Це вже дійсно скандал. Ані в нас нема модерної Encyclopedia Britannica, без якої ніяка редакція не може обійтися.

З того всього виходить, що ми мусимо багато часу витрачувати на шукання того матеріалу, який порядна бібліотека зараз би нам дала. З нас всіх у редакції можливо найбільше терплю я, коли брати під увагу, що я мушу перекладати нашу літературу англійською мовою, писати про наших великих людей, про різні звичаї в Україні і т. п. До того всього треба доброї української бібліотеки, а ми її не маємо! А чому? У великій мірі тому, що наші члени не розуміють, або не хочуть розуміти, наших потреб, або, як розуміють, то не хочеться їм постаратися, щоб ті потреби були задоволені.

Суть майже всіх наших потреб лежить у двох словах: брак фондів. Через брак фондів ми не лише не маємо доброї бібліотеки, але також ми не можемо видавати Ukrainian Weekly у такій формі, в якій він повинен виходити. Ось якби то було гарно і корисно, коли ми могли би містити в Ukrainian Weekly ілюстрації, що представляють українське життя в старім краю, релігійні і національні свята, різні звичаї, домашнє життя, дразнилки, гарди, або чудову українську природу чи то на степах чи в горах; або славні наші міста і села. Як легше наші тут роджені і виховані тут молоді булоб краще пізнати і подібити край своїх батьків, і який таким способом вона більше могла прислужитися українській ідеї! Але до цього часу не було неможливо, бо нема грошей на те. І також нема фондів для ілюстрацій з життя нашої молоді тут в Америці. І нема тих кількох доларів заплатити тим нашим молодим людям, які виявляють певного роду талант до письменства і які дописували до Ukrainian Weekly довгий час, а тепер уминаються, щоб хоч трошки їм заплатити за їх працю і труд. І нема що так дуже дивуватися, що вони того вимагають. Адже їх так американське життя причило. Такі є американські мірла, і ми мусимо починати з ними числитися. А ще до того є й інша справа, про яку згадав, наприклад, одна дописувачка до Ukrainian Weekly, що виявляє досить гарний талант. Вона пише: "Я радо хочу працювати для українського народу, наскільки зможу, але я й жити хочу!"

І власне те все є дуже важне, і ми мусимо рахуватися з ним. Бо як ми маємо рукою на те все, то тим чиним відкинемо від нас багато з найздібнішої і найкращої молоді. Пам'ятаймо, що тут в молодими силами не можемо поводитися такими способами, як ми часто поводитимось з нашими старшими редакторами, провідниками і т. д., а власне тому, що ті молоді привичаєні до американських мірл, і то певне, що вони не будуть такі терпеливі, як старші, але підуть собі до американських установ, де умови праці і платні багато кращі ніж у своїх рідних українських установах. А піти від нас до інших — для них не буде дуже трудно, бо як при Ukrainian Weekly так і при американських газетах чи журналах одна й та сама мова: Вже хочби з тої одної причини вони не позволять себе покривдити своїм людям, як то часто буває з нашими старшими умовними робітниками. Розуміється, ми можемо махнути рукою на таких молодих і сказати: хай ідуть собі від нас! Але пам'ятаймо це, що коли вони підуть, то ми багато страімо, бо багато з них не лише талановиті, але й ідейні, захоплені українською справою, і вони можуть багато прислужитися цій справі. Але пам'ятаймо, вони мусять жити. Отож притримаймо їх при собі і при нашій справі. Кошт цього є справді малий.

Загалом кажучи, закінчую оті свої заваги так: Умовини праці, які панують у нашій редакції, можливо були неохідні і відповідні в початкових роках нашого життя тут в Америці, в піонерських часах; але ми з тих часів уже давно виийшли і ті умовини є занадком перестарілі. Ми живемо в Америці і мусимо числитися з тим фактом. Вже час, щоб ми пішли за порадкою самого нашого президента Рузвельта, а це, щоб ми виийшли з "horse and buggy days." Вже би час, щоб ми пристосували наше життя до американської реалії, щоб ми зрозуміли, що довго не можемо діставати "something for nothing," і що, можливо, скоро прийде той час, коли те, що ми привичаєні діставати майже за ніщо, буде варте — ніщо! Коли ми даліше хрестом видавати тижневик по англійській для нашої молоді, коли ми бажаємо, щоб він був більший, цікавіший і вартніший, як для нас так і для інших, то несподуємо трохи гроша на таку цінь, але стараймося роздобути фонди для неї.

Я певний, що мій апел не підє на дармо, як і те все, що я розповів. Цього я певний, бо я знаю, що коли приходить пекуча справа, тоді наші український ідеал і посвята для української справи виривають усе наверх, і ми тоді не шадимо ані труд, ані грошей на те, щоб наша справа й ідея пішли вперед і щоб наше українське імя тут в Америці видигнулося ще вище і тим чинном помогло нам, українцям, не лише тут в Америці, але і в старім краю.

Голова конвенції проф. Герман покликав з черги до звіту головну контрольну комісію У. Н. Союзу. В імені комісії здав звіт її голова, адв. Омар Маліцький.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ.

Члени головної контрольної комісії, вибрані на XVIII головній конвенції У. Н. Союзу, уклали такі: адв. О. Е. Малицький, голова; Дмитро Капітула і Антін Паушук, члени.

Контрольна комісія за час від останньої головної конвенції перевела 8 разів, себто що 6 місяців, контролю майна і діяльності У. Н. Союзу та брала участь у чотирьох річних засіданнях головного уряду і в кількох засіданнях екекутиві, які відбувалися в часі засідання контрольної комісії.

Дня 4-го листопаду 1933 року головна контрольна комісія відбула спеціальне засідання в канцелярії У. Н. С., на котрім порішено розв'язати 14 відділ У. Н. С. в місті Нью Йорку. Повний протокол і присуд того засідання був у своїм часі проголошений у нашій органі, "Свободі", з 20-го листопаду 1933 року.

Звіти з кожної контрольної комісії були також проголошені в "Свободі", а таксамо здавалося звіт на кожнім річнім засіданню головного уряду.

ЗВІТ РЕКОРДОВИЙ.

Стан членів за останні чотири роки представляється так: В році 1933 — старших 20,702, дітей 9,612, разом 30,314 " 1934 — " 20,974, " 9,273, " 30,247 " 1935 — " 20,983, " 8,608, " 29,591 " 1936 — " 21,919, " 8,416, " 30,335

В 1932 році, себто перед останньою конвенцією, членів в У. Н. Союзі було: повнолітніх 19,831, дітей 12,015, разом 31,846.

З цього виходить, що за останніх 4 роки У. Н. Союз мав убуток на 1,511 членів. Головна конвенція мусить знайти спосіб, як цей убуток чи втрату членів направити.

ЗВІТ ФІНАНСОВИЙ У. Н. СОЮЗУ.

Рік	1933	ПРИХІД:	\$ 674,219.13	РОЗХІД:	\$ 733,149.81
"	1934	"	1,350,528.91	"	1,391,277.97
"	1935	"	2,144,527.15	"	2,047,487.77
"	1936	"	2,278,962.67	"	2,351,302.81
Разом			\$6,448,237.86		\$6,523,218.36

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з днем 31-го грудня 1932 року виносила	\$ 355,930.03
Прихід за 4 роки	6,448,237.86
Разом	\$6,804,167.89
Розхід за 4 роки	6,523,218.36
Готівка з кінцем грудня 1936 року	\$ 280,949.53

БІЛАНС.

Стан чинний:	Стан довгий:
Готівка	\$ 280,949.53
Моргеджі	1,129,925.42
Бонди	1,101,439.83
Реальність	1,097,437.24
Позичка членам	480,534.00
Разом	\$4,090,286.02

Загальний маєток У. Н. Союзу з кінцем грудня 1936 року	\$4,090,286.02
Маєток У. Н. Союзу з кінцем грудня 1932 р.	2,941,338.92
Чистий приріст маєтку за чотири роки	\$1,148,947.10

Молодечий Департамент.

Рік	1933	ПРИХІД:	\$ 58,052.93	РОЗХІД:	\$ 52,197.17
"	1934	"	70,033.21	"	84,805.91
"	1935	"	131,274.48	"	132,297.58
"	1936	"	105,764.56	"	109,560.30
Разом			\$365,125.18		\$378,860.96

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з днем 31. грудня 1932 р.	\$ 72,721.46
Прихід за 4 роки	365,125.18
Разом	\$437,846.64
Розхід за 4 роки	378,860.96
Готівка з кінцем грудня 1936 р.	\$ 58,985.68

БІЛАНС.

Стан чинний:	Стан довгий:
Готівка	\$ 58,985.68
Моргеджі	173,514.08
Бонди в акції	109,765.26
Реальність	56,689.82
Позичка членам	104.00
Разом	\$399,019.94

Загальний маєток Молодечого Департаменту з кінцем грудня 1936 року	\$399,019.94
Маєток Молод. Департ. з початком січня 1933 р.	314,866.96
Приріст за чотири роки	\$ 84,152.98

ЗВІТ ДРУКАРНІ І АДМІНІСТРАЦІЇ "СВОБОДИ".

Рік	1933	ПРИХІД:	\$ 65,624.73	РОЗХІД:	\$ 69,161.81
"	1934	"	72,448.00	"	68,018.09
"	1935	"	71,862.32	"	68,731.36
"	1936	"	76,729.25	"	71,170.30
Разом			\$286,664.30		\$277,081.56

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем грудня 1932 р.	\$ 10,928.28
Прихід за 4 останні роки (від січня 1933 до грудня 1936 р.)	286,664.30
Разом	\$297,592.58
Розхід за 4 останні роки	277,081.56
Готівка з кінцем грудня 1936 р.	\$20,511.02

БІЛАНС ДРУКАРНІ З ДНЕМ 31. ГРУДНЯ 1936 Р.

Стан чинний:	
Готівка	\$20,511.02
Машинерія й інвентар друкарні	11,910.16
Книгарня	16,066.19
Друки і засіб друкарських матеріалів	1,000.00
Депозит у газовій компанії	50.00
Разом	\$49,537.37

Чистий маєток "Свободи" з кінцем грудня 1936 р.	\$49,537.37
Маєток "Свободи" з початком січня 1933 р.	46,603.04
Приріст маєтку "Свободи" за останні 4 роки	\$2,934.33

Згідно з банковими книжечками і банковими вказівками готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, зазначений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів забезпечення, знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Orphan's Fd.	\$ 6,375.13	\$ 6,375.13
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept.	Adm. Fd.	14,427.20	28,421.70
First National Bank	Jersey City, N. J.	202,352	Sav. Dept.	Adm. Fd.	13,994.50	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fd.	15,488.36	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.	16,955	Sav. Dept.	Real Estate Dept.	11,959.03	27,447.39
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	797.95	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	27,511.11	
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Special Acc't	Mort. Fd.	16,150.58	44,459.64
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.	8,209	Sav. Dept.	Reserve Fd.	7,189.40	7,189.40
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	4,678.56	
Linden Trust Co.	Linden, N. J.		Check Acc't	Mort. & Res. Fd.	40,306.58	44,985.14
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,631.19	2,631.19
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	11,342.57	11,342.57
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reserve Fd.	17,257.06	17,257.06
Central Home Trust Co.	Elizabeth, N. J.	5,899	Sav. Dept.	Mort. Fd.	4,095.83	4,095.83
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	6,679.88	6,679.88
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,713	Sav. Dept.	Mort. Fd.	4,091.83	4,091.83
* N. J. National Bank & Trust Co.	Newark, N. J.	19,297	Sav. Dept.	Adm. Fd.	1,969.64	1,969.64
Howard Sav. Institution	Newark, N. J.	547,638	Sav. Dept.	Conven. Fd.	2,725.77	2,725.77
Integrity Trust Co.	Philadelphia, Pa.	32,502	Sav. Dept.	Mort. Fd.	3,007.38	3,007.38
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	11,413.23	11,413.23
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Adm. Fd.	30,344.23	30,344.23
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indegent Fd.	13,619.47	
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	9,058.67	22,678.14
			Check Acc't	Orphan's Fd.	3,834.38	3,834.38
			Total		\$280,949.53	\$280,949.53

Готівка Молодечого Департаменту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	3,730	Sav. Dept.	Mort. Fd.	\$ 6,500.32	\$ 6,500.32
Harmonia Mut. Sav. Ass'n	Elizabeth, N. J.	10,474	Sav. Dept.	Mort. Fd.	911.87	7,412.19
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.	21,446	Sav. Dept.	Adm. Fd.	26,891.68	26,891.68
N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Check Acc't	Adm. Fd.	5,972.31	5,972.31
N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	3,844.86	
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	5,714.27	9,559.13
			Check Acc't	Mort. Fd.	9,150.37	9,150.37
			Total		\$58,985.68	\$58,985.68

Готівка Сиротинця-Захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.	20,360	Sav. Dept.		\$1,144.27	\$1,144.27
U. S. Saving Bank of Newark, N. J.	Newark, N. J.	140,488	Sav. Dept.		6,260.92	6,260.92
			Total		\$7,405.19	\$7,405.19

Фонд ім. С. Ядловського улькований:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	5,279	Sav. Dept.		\$2,469.81	\$2,469.81

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИБУТКУ ВСЬОГО МАЕТКУ ЗА ОСТАННІ 4 РОКИ.

У. Н. Союз	\$1,148,947.10
Молодечий Департамент	84,152.98
Друкарня „Свободи“	2,934.33
Разом	\$1,236,034.41

Впродовж чотирьох років фінанси У. Н. Союзу постійно зростають. Загальний приріст маєтку вказує суму \$1,236,034.41.

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ:

Рік 1933 прихід з процентів	\$ 821.67
" 1934 " " "	706.48
" 1935 " " "	177.43
" 1936 " " "	1,843.94
Разом	\$3,549.52

ЗІСТАВЛЕННЯ.

З днем 31. грудня 1932 р. цей фонд вносив	\$50,552.47
Прихід за 4 роки	3,549.52

Разом	\$54,101.99
Страта 1935 р. в Стейт Бенк, Лінден, Н. Дж.	21,071.80
	\$33,030.19

БІЛАНС.

Готівка 31 грудня 1936	\$ 7,405.19
Бонди	25,625.00
	\$33,030.19

ЗВІТ ФОНДУ Б. П. С. ЯДЛОЕСЬКОГО.

Рік 1933 прихід з процентів	\$73.42
" 1934 " " "	69.97
" 1935 " " "	60.00
" 1936 " " "	24.45
Разом	\$227.84

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Цей фонд 31. грудня 1932 р. вносив	\$2,241.97
Прихід за 4 роки	227.84

Разом готівки 31. грудня 1936 р.	\$2,469.81
----------------------------------	------------

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА О. Е. МАЛИЦЬКОГО

з його діяльності як головного урядника У. Н. Союзу.

Світла конвенція:

Я вже здав звіт як голова головної контрольно-ї комісії. Цей звіт був вислідом праці всіх трьох членів цієї комісії. Та, маючи на увазі, що крім провіряння майна й діловодства У. Н. Союзу я виконував також інші обов'язки, то власне тепер я здаю короткий звіт з моєї загальної діяльності як головного урядника У. Н. Союзу.

У вересні 1933 р. був я в Шікаго на Світовій Виставі, де я брав участь у різних українських зібраннях та зїздах, виступаючи на них в імені У. Н. Союзу. На тих зїздах я старався при кожній нагоді підняти заслуги нашої організації в національно-народній справі.

В тому самому місяці полагодив я, на припоручення заступниці головного передсідника п. Розоміло, справу спадку по бл. п. Карась, членів від 112.

В жовтні прислано до мене, як голови контрольно-ї комісії, апеляцію в справі розв'язання від 14 У. Н. Союзу головним ексекутивним комітетом. Переконавшись, що цієї справи не можливо поладати листуванням, зарядив я окреме засідання контрольно-ї комісії на день 4 листопаду. На тім засіданні контрольна комісія одобрива рішення ексекутиву У. Н. Союзу щодо розв'язання цього відділу. В тому самому місяці, на припоручення головної канцелярії У. Н. Союзу, я полагодив також справу спендування від 334 в Клівленді. О. Згадаю ще, що в листопаді зорганізовано в Клівленді відділ з ро-

ЗАКІНЧЕННЯ.

Головна контрольна комісія впродовж чотирьох років у своїх звітах висказувала, що господарка в У. Н. Союзі була вірцева та що діловодство було совісно проваджене, і тепер це стверджує.

Реальність, перебрані Союзом, знаходяться в якнайліпшій стані і приносять відповідні чини.

Закінчуючи своє звітання, головна контрольна комісія бажає 19 головній конвенції успіху для добра і дальшого розвитку У. Н. Союзу.

ЗА ГОЛОВНУ КОНТР. КОМІСІЮ У. Н. СОЮЗУ:

О. Е. Малицький Дмитро Капітула Антін Пашук

Джонні тут молоді за моїм старанням, а також за старанням інших місцевих головних урядників. З кінцем грудня полагодив я справу спадку по бл. п. М. Полянським у Йонгтаун, О.

В 1934 році наш батько Союз заманифестував своє 40-літнє існування відповідними ювілейними святами майже по всіх місцевостях, де тільки знаходилися Союзні відділи. І хоч цей ювілейний рік не приніс бажаного нами числа нових членів, то все-таки ті ювілейні свята принесли велику моральну користь не тільки нашому членству, але також нашо- му українському народові взагалі, бо вони сполу- рязували перед американцями нашу пісню, культуру та нашу організованість. Я вірю, що ця моральна користь принесе в будучині організації також матеріальні користи, а саме, нових членів.

У вірі ювілейного руху приходилося мені сповняти почесний обов'язок виступати з відповідними промовами на багатьох ювілейних святах. І так, я їздив і виступав з ювілейними промовами в таких місцевостях: Росфорд, Акрон, Йонгтаун, Клівленд, Толідо й Лорейн, О. Будучи на ювілейних святах, я полагоджував також різні непорозуміння, що виринали не раз по відділах. Крім цього я використовував нагоду ювілейних свят на те, щоб заохочувати місцевих урядників і членів до освоювання молодечого відділу. І такі відділи повстали в Акроні й Толідо, О.

В травні 1935 р. на припоручення ексекутиву У. Н. Союзу, я був прийнятий на 25-літньому ювілею відділу 218 У. Н. Союзу в Кемпбел, О., а в червні я їздив до Акрон, О., де промовляв на пісню молодечого відділу У. Н. Союзу. В серпні того року, на припоручення ексекутиву, я їздив до Алікапі, Па., де на місячних зборах від 120 я полагодив непорозуміння, що існували між членами того відділу вже довгий час.

У вересні 1936 р. я їздив до Лорейн, О., в справі бущого секретаря від 50 та в справі непорозуміння, що були повстали у тому відділі. В тому самому місяці я відвідав від 251 в Клівленді та полагодив там справу неправильного спендування одного з членів. Згідно з рішенням річного засідання головного уряду з лютого 1936 р., я робив усі можливі старання, щоб дістати на Клівленд відповідного організатора, зокрема, молодого тут родженого чоловіка, який знав би, в який спосіб підійти до молоді та зєднати її в ряди У. Н. Союзу. І хоч я присвятив тим старанням багато часу, то все-таки мені не вдалося підняти відповідної молоді людини для цієї праці.

Вкінці я підняв нову організатора, але зі старшого покоління, а саме п. В. Загаєвича, який працював тоді в американській аскураційній компанії, а який взяв на себе обов'язок працювати для У. Н. Союзу. Досі його праця принесла гарні успіхи, бо організував він упродовж кількох місяців коло 150 членів.

Упродовж тих чотирьох років я брав участь не тільки в Союзних імпрезах, ювілеях та зборах, але також у багатьох різних національних святах, зїздах та конвенціях. Я виступав з промовами на Листопадових Святах, був на зїздах Організації Українських Професіоналістів, Організації Державного Відродження України та Ліги Української Американської Молоді. Будучи на таких зїздах чи святах, я завжди старався згадати про У. Н. Союз та вказати на його вагу в розбудові нашого всього організаційного життя тут на імміграції.

Я також діставав багато листових запитів від членів і урядників у різних організаційних справах і на ті різні запити я зарядив давав відповідні інформації.

У свій мій праці я знаходив завжди попертя та тісну кооперацію усіх головних урядників, і за те складаю їм щиро подяку, а світлій конвенції бажаю якнайкращого успіху.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА ДМИТРА КАПІТУЛИ.

Мій звіт, як головного контрольного У. Н. Союзу, є короткий, бо докладне звітання про стан майна й діловодства У. Н. Союзу здав голова контрольно-ї комісії, О. Малицький, а тому мені нема потреби те саме повторити. Як у своєму звіті згадаю тільки про ту діяльність, яку я виконував як головний урядник У. Н. Союзу.

Як головний контрольний У. Н. Союзу я сповняв точно й совісно ті всі обов'язки, які є приписані статуту для того уряду.

Як головний урядник У. Н. Союзу я був прийнятий на трьох річних засіданнях і на одному надзвичайному засіданні головного уряду й на тих засіданнях я брав живу участь у всіх дискусіях, які там велися.

Впродовж 1934 року я брав участь у ювілейних святах У. Н. Союзу з нагоди його 40-літнього існування та виступав на тих святах з відповідними промовами.

Дня 27 травня я говорив на ювілейному святі в МекЕду, Па., яке було влаштоване заходом злучених Союзних відділів, а саме: відділів 7 і 186 з МекЕду, й від 85 з Гейзелтон, Па.

Дня 4 липня я брав участь у другому ювілейному святі в Шенандо, Па., що було влаштоване заходом злучених відділів У. Н. Союзу з Шенандо, Маганой Сіті, Маганой Плейн, Сейнт-Клер, Фрексвіл і Сентралі, Па.

Дня 12 серпня я виголосив ювілейну промову на ювілейному святі в Білк Бейрі, Па., яке то свято були уладили злучені Союзні відділи з Білк Бейрі, Плейнс, Нантикок, Глен Лайон, Едвардсвіл, Бреслав, і Авока, Па.

На припоручення головного передсідника У. Н. С. полагоджував я різні організаційні справи в наступних відділах: Два рази їздив я на збори від 382 в Фрексвіл, Па., для полагодження непорозуміння. Дня 26 травня 1935 р. відвідав я від 90 в Сентралі, Па., де пояснював членам нову реформу та справу переходу членів зі старого до нового роду забезпечення. Дня 24 листопаду й 22 грудня 1935 р. та 17 травня 1936 р. їздив я до Сімсон, Па., де знаходиться від 43 У. Н. Союзу, який довгий час залягав з плаченням вкладок до каси У. Н. Союзу. Переконавшись, що вина за заляглий довг спала на тодішніх відділових урядників, я полагодив ту справу так, як цього вимагало добро У. Н. Союзу.

Дня 28 червня 1936 року брав я участь і промовляв на організаційних зборах, що відбулися в Маганой Плейн, Па. На тих зборах були прийняті урядники 16 відділів У. Н. Союзу й на них обговорювано справу організування нових членів.

Позатим давав я інформації в різних організаційних справах тим урядникам та членам, які вдавалися до мене, а також листувався з урядниками й членами деяких відділів, як наприклад: 382, 43, 136, 365 і 90.

Як старий Союзний ветеран я завжди дбав про розвій і зріст нашої організації та використовував кожну нагоду на те, щоб сказати вірно й правдиве слово про У. Н. Союз, казати, що це найбільша й найпевніша українська саомогова організація в світі, якою вся наша імміграція може тільки гордитись.

Як головний контрольний У. Н. Союзу я роблю такі свої зав'язки:

Щоб ми могли зробити поступ в організуванні нових молодих членів до У. Н. Союзу, то ця конвенція повинна перевести ухвалу в справі звільнення молодих тут роджених членів від оплати за „Свободу“. Бо фактом є, що ця оплата стоїть на перешкоді приєднуванню молоді в ряди Союзу.

Маючи на увазі, що маєток У. Н. Союзу вини- сить тепер уже чотири і пів мільона доларів, то контролю такого маєтку є далеко більше праці, як це колись було. Тому, на мою думку, було б пожа- даним доповнити контрольну комісію ще одним членом, так, щоб вона мала не три, але чотири члени.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА АНТОНА ПАШУКА.

Вп. пані і панове делегати:

Отсей мій звіт є тільки про мою діяльність поза контролею і річними засіданнями в головній канцелярії. Повний звіт про свою діяльність контролювання маєтку організації і про участь на річних засіданнях я читатиму окремо на конвенції.

Про свою діяльність поза контролею і річними засіданнями скажу, що я сповняв свій обов'язок так, як кожний чесний член і членія такі обов'язки спов- няє. Я не тільки полагоджував такі непорозуміння і такі справи, які були припоручені мені головною кан-

целярією, але полагоджував різні справи й без при-

поручення, якщо добро організації цього вимагало. Де я їздив, що говорив або кому що відпису- вав, то думаю, що це без потреби подробице опи- сати, тому, що майже кожний член знає і чув про мою роботу не тільки для добра нашої організації, але взагалі для добра всього нашого громадянства в Америці. Одним словом, я сповняв свій обов'язок чесно й совісно.

Крім повишого звіту, який був поміщений у книзі конвенційних звітів головного уряду, контрольор А. Пашук здає ще окремий особистий звіт, у якому по- дає в подробицях всі реальності, які У. Н. Союз пере- брав на власність, зазначуючи при кожній реально- сти суму задегалих відсотків; незаплачених податків та коштів перебрання реальності. За те, що організа- ція не дістала задегалих відсотків при перебранню реальності, а також за те, що організація заплатила задегали податки на тих реальностях, контрольор А. Па- шук винуватого головного передсідника й головного фінан- сового секретаря-касієра, закидаючи їм недбалство у виконуваних їх обов'язках.

По розданні особистих листів делегатам заступ- ник голови конвенції, д-р А. Кібзей, на внесення де- легата 270 відділу, М. Косоноцького, попере деле- гатом 308 відділу, П. Івасишином, закрав пополуночні наради в годині 6:20 вечором.

Належить згадати, що підчас обідньої перерви відбулася на сходах будинку міністерства скарбу спільна фотографія всіх делегатів XIX конвенції та членів головного уряду Українського Народного Со- юзу.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

Голова конвенції, Г. Герман, відкрив ранішні на- ради в год. 9:05 та поприсів заступника голови, Д. Братуса, передавши делегатам надіслані до них листи, що він і зробив. Опісля покликав конвенційного се- кретаря, С. Куропаса, щоб він прочитав список деле- гатів та наспілі телеграми й привіти XIX конвенції. З визначніших осіб та організацій прислали привіти: Український Народний Союз у Франції; Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС) у Празі; Ли- товсько-Українське Товариство в Ковні; Українська еміграція з Фінляндії; Провід Українських Націона- лів з краю; Хресний Батько „Свободи“, Денис Гирч; Українська Студентська Тромада в Загребі, а також наступні відділи У. Н. Союзу: 206, 223, 155 і 232.

Опісля секретар конвенції С. Куропас відчитав вчорашній протокол нарад. По відчитанні протоколу забирали голос над тим протоколом делегати відділів: 67, 330, 214, 247, 52, 293, 25, 292, 271, 373, 125, 23, 8, 360, 385, 140, 106, 23 і 204. Дел. від 25, О. Ревюк, є тої думки, що з протоколу треба викреслити всієї особисті осуди. Дел. від 292, В. Дідик, ставить ви- несення, що не тільки з протоколу треба викреслити всієї особисті осуди, але також не можуть бути по- міщені „всієї особисті звіти“ контрольного чи іншого головного урядника, бо такі звіти тільки наносять шкоду організації. Внесення дел. від 292, попере де- легатами, від 204, 238 і 25, перейшло з двома голо- сами проти.

Голова конвенції повідомляє, що В. Авраменко звернувся до президії конвенції, щоб відступити йому галю на четвер вечором на висвітлення фільми „Наташка Полтавка“. Зогляду на те, що конвенційна галія буде занята в четвер на вечірню сесію конвенції, а в п'ятницю вечір буде голосування, то галі немож- ливо відступити. Тоді дел. від 23 ставить внесення, попере дел. відділів 238, 379, 243, 301, щоб не дати галі. Це внесення перейшло одностайно.

Опісля наступили звіти головних радних У. Н. Союзу в такому порядку:

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО С. СЛОБОДЯНА.

Світла конвенція! Я здаю звіт зі своєї праці й діяльності з філя- дельфійської округи, в якій знаходиться 25 відділів У. Н. Союзу.

За останні чотири роки мого урядування як го- ловного радного був я на одному надзвичайному засіданні і на трьох річних зборах головного уряду У. Н. Союзу. На кожних тих зборах я подавав до- кладне звітання з моєї праці, а тому тепер подаю тільки загальний короткий звіт.

По кожнім річнім засіданні я в порозумінню з головним контрольором А. Пашуком скликав збори відділових урядників філядельфійської округи. На та- ких зборах я здавав звіт з нарад головного уряду, інформував прийнятих відділових урядників про всі біжучі справи та зарівав їх до активної й витре- валой праці в користь нам усім дорогої організації, У. Н. Союзу. На одних таких окружних зборах був прийнятий головний передсідник М. Мурашко, який го- ворив та пояснював справу переходу членів зі старого до нового роду забезпечення, а знов на інших окруж- них зборах був головний рекордовий секретар Д. Га

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ВІТЕР У ПОЛІ.

Деякі минуло пару тижнів від смерті найбільшого американського багача, Джона Д. Рокфелера, а вже про нього ніхто не згадує. А що газети, то треба хіба читати старі англійські газети, що звичайно спініються з усіма вітками про Америку через віддал, щоб знайти в них щось про Рокфелера.

В одній англійській газеті знаходжу згадку про Рокфелера в фейлетоні звісного англійського есеїста, Айвора Брауна, про зорі. Так, зорі, чому, питається Браун, люди не чують? Малими в порівнянні з зорями, котрі так часто мільйони разів більші від землі? Тому, відповідає він собі самий, бо наука про зорі оперує такими великими числами, що людина зовсім не має поняття про цю величину. Тут Айвор Браун додає замітку порівняння: „Що збуджує в чоловіка, а ще більше в жінці чоловіка, зависть супроти сусіда, то те, що сусід має сто доларів більше приходу. Що Рокфелер має двадцять мільйонів доларів більше на рік, це нас зовсім не непокоїть”.

І ВЕЛИКАН І КАРЛИК.

У зв'язку з тим пригадується книжка, котру кілька літ тому написав про Рокфелера відомий американський газетяр Вільям Г. Ален.

Мала вона заголовок: Рокфелер: великан, карлик, символ.

Так і було сказано про Рокфелера, що він був і великан і карлик. Сказали потім критики, що Ален не дуже то вміє добре писати, але признали йому, що Рокфелер це справді з одного боку великан, з іншого карлик. Великан у бізнесі, карлик у своїй добродійній діяльності.

ЧИ ЦЕ ВАРТ?

Доносить „Нью Йорк Таймс”, що англійський пастор Жардін, котрий усеупереч бажанню англійської церкви, до котрої він належить, давав шлюб князеві Віндзору, себто бувшому англійському королеві, з подвійною розвідкою, панєю Симпсон, вернувшись до парохії й виголосивши там одну проповідь, зрезигнував зо свого становища. На запит, що він думає з собою робити, о. Жардін заявив, що покищо думає поїхати до Америки на 8-тижневу відпустку.

Подаючи цю вістку, „Нью Йорк Таймс” питається: Чи кілька-минутове знайомство з князем Віндзором дає лекторові досить матеріалу на 8-тижневу туру?

Це здивування „Нью Йорк Таймсу” можна спарувати із

здивуванням „Манчестер Гардіана” з вістки, що американський політик Ал Смит вибрався в подорож до Європи, зобов'язавшись написати до одної газети про свої обсервації в п'ятих статтях, по тисячу слів кожна, з тим, що газета має йому за це заплатити по тисячу доларів за статтю, або по доларові за кожне написане слово.

Отже ні „Манчестер Гардіан” ні „Нью Йорк Таймс” не можуть тепер сказати, що ввесь розум по одній боці океану, а ввесь нерозум — по другій.

ІДЕАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ.

Ріжні московські газети подають тепер листи московських дітей, у котрих московські діти відгукуються з питомотою їм ніжністю на останні події в Росії. Звісно, які події: на розправу Сталіна зо своїми ворогами.

Нижні діти витають сталінські розстріли з великим одушевленням.

Каже „Нью Йорк Таймс”: а нам кажуть, що це лиш у Німеччині й Італії виховують дітей до ненависти.

УЧЕНИК НАВЧАЄ ВЧИТЕЛЯ?

З Шангаю, в Китаю, доносять, що китайський диктатор, генерал Янг Сен, перевищив у своїм ідеалізмі й Сталіна й Гітлера й Мусоліні. Як справжній мілітарист, він виховує мілітарно передівсім свої власні діти.

Мав він їх принаймні по одній дитині від кожної зо своїх 27 жінок. Разом має він їх 40. Ці діти він держить у спеціальній військовій таборі, де їх вправляють у військовій чистоті, як тільки дитині мине 7 літ. Як батько приходить на відвідини до родини, його діти влаштовують йому військове прийняття, машинують перед ним парадним маршем, тощо.

Китайські газети такі горді на свого генерала, що головна китайська газета радить Гітлерові й Мусоліні йти слідами китайського генерала Янга Сена.

ДЕЯКІ МАЛИ.

Американські газети писали про героїські просто зусилля сполуяризувати День Батька. Хотіли його зробити таким популярним, як День Матері.

Як минув День Батька, газети писали, що святкування Дня Батька було сорочакте: мовляв, на кожних 6 батьків одному батькові дали відчуття, що памятають про нього в його родині.

Багатьом батькам пригадали День Батька аж тоді, як член родини стали перепрошувати

ти його, що забули на День Батька.

НЕ ЗАБУЛИ.

Забули діти про День Батька, але не забули про нього купці.

У газетах виднілися преріжні оголошення товарів, які надавалися би на дарунок для батька в День Батька. Одна ньюйорська фірма помістила в газетах фотографію батька, котрому діти дають у дарунок краватки, але закрили йому руками очі, щоб він угадав, що йому дають.

Батько вгадав нарешті, що йому дають краватки. І додає батько: „Як краватки, то певно від фірми...”

Богдан Галайчук.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ.

В дипломатії організація куди простіша, ніж уякйнебудь діяльність внутрішньої адміністрації.

Бо адміністрація має звичайно найменше по два види урядів: 1. ступінь (старства, податкові уряди) та 2. ступінь (воєводства, скарбові палати), крім того, кожний уряд і собі ділиться на відділи, на реферати й т. д.

А дипломатія знає лише один рід урядів, а саме — дипломатичну станицю (місію), яка ділиться на посольства й на амбасади, тай то між цими словами, крім назв, нема ніякої різниці.

І всередині посольства, чи амбасада дуже просто зорганізовані: в кожній дипломатичній станиці є один шеф (начальник), усі інші урядовці є його помічниками без якогось постійного приділу; вони, здебільша, не мають ніякого постійного, згорі визначеного заняття (як начальники виділів, відділів, рефератів), а роблять лише те, що їм приділить шеф станиці.

Всі канцелярські урядовці дипломатичної станиці працюють у канцелярії під проводом старшого канцелярського урядовця, або одного дипломата.

Життя в нашому столітті стає шораз складніше, насуває до розв'язки шораз більше питань і в самій державі, і в міждержавних взаєминах. Дипломат працює сам серед далекої чужини. У столицях менших держав посольство складається не раз лише з одним — одного дипломата-посла, що деколи не має ні одного канцелярського урядовця. Тимто він мусить сам визначатися в цілій низці справ. З огляду на це від сучасного дипломата вимагають глибокого та широкого знання, зокрема — знання в господарській діяльності.

Алеж чим держава більша, тим і справ більше. Ясно, що дипломат не може визначатись однаково добре в усіх справах; не можеж він бути живою, як кажуть — енциклопедією, книгою знання.

Тимто до більших дипломатичних станиць приділяють за дорадників фахівців з різних ділянок. Такий фахівець звється атташе. Бувають атташе військових, морських та летунських справ. Бувають атташе старшини генерального штабу, що складають військової влади звідомлення про місцеву армію, морську й повітряну. Шефові дипломатичної станиці такі атташе властиво не підлягають. Крім них, бувають торговельні та фінансові атташе (часто радники), що займаються господарськими справами, далі — пресові, еміграційні й інші атташе. Тих фахових атташе не слід сплутувати з атташе посольства (амбасади), що є найвищим ступнем дипломатії.

Щодо самого шефа посольства, то він може мати титул

ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ

У. Н. СОЮЗУ

● може тепер замовити кожний член ЧЕРЕЗ СВОЙ ВІДДІЛ, або прямо ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ „СВОБОДИ”, пересилаючи враз з замовленням \$1.00 та подаючи число того відділу У. Н. Союзу, до якого замовляючий належить.

● Ціна Пропамятної Книги вносить \$5.00, але члени У. Н. Союзу платять тільки \$1.00 титулом звороту коштів та тих видає, що отримані з спеціальною оправою цієї Книги.

КОРИСТАЙТЕ З ЦЕЙ НАДЗВИЧАЙНОЇ ОФЕРТИ

● і негайно подбайте, щоб у домі кожного свідомого члена чи члениці У. Н. Союзу була ця Пропамятна Книга, що передає живо й правдиво все те, чим жило, про що мріло й чого доконало старше покоління нашої імміграції в Америці, як теж і те, чим живе й що думає про нашу будучність в Америці — наше тут роджене покоління.

ВИСИЛАЙТЕ ЗАМОВЛЕННЯ НЕГАЙНО

● як не до секретаря свого відділу, так прямо на таку адресу:

“SVOBODA” 81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY, N. J.

амбасадора, посла або шарже д'афер. Звичайно шефом станиці є дипломат, що має ступінь посла (1. чи 2. класу) або амбасадора. Але що посла й амбасадори мусять відповідно до свого становища мати великі платні, то держава, щоб заощадити на видатках, назначає шефами деяких менших дипломатичних станиць дипломатів нижчих ступнів: радників, а то й секретарів посольства. Такий шеф дипломатичної станиці, що не має ступня посла, чи амбасадора, звється „шарже д'афер” (по французьки — „той, що йому доручено вести справи”).

Коли постійний шеф дипломатичної станиці виїждить на деякий час, назначає найстаршого ступнем дипломата з його станиці тимчасовим заступником, який тоді має титул „шарже д'афер ад інтерім” (тимчасовий шарже д'афер).

Між амбасадором, послом та шарже д'афер ніякої ступеневі різниці нема: вони мають такі самі права й такі самі обов'язки. Ліше на парадах амбасадори мають перевагу перед послами, а посла — перед шарже д'афер. Амбасадор уважається представником голови своєї держави при голові місцевої держави; посол — представником свого уряду при голові місцевої держави; шарже д'афер — представником свого уряду при місцевому уряді.

Так виглядають постійні дипломатичні станиці, що мають завдання раз-у-раз підтримувати взаємини між двома державами. Крім того, на переговори, міжнародні конференції й т. д. уряди висилають окремі дипломатичні місії (виступництва), які перестають існувати з хвилиною, коли виповнять своє завдання. Такі місії є під проводом дипломатів, але у своєму складі вони мають фахівців до тих справ, якими займатиметься конференція, чи переговори.

На великі двірські паради (коронації, похорони монархів) висилають голови інших держав своїх окремих представників, що дістають на той час титул „надзвичайних амбасадорів”. Ніяких політичних завдань вони не виконують, а лише беруть участь у нарадах.

Так виглядає закордонне представництво незалежних і

напів-незалежних держав, що їх інші держави визнавали і що з ними наладили звичайні взаємини. Українська держава 1918—20 рр. мала свої посольства в Німеччині, в Австрії, в Туреччині, в Болгарії та в тих державах, що повстали після розвалу Росії та Австрії.

Зате нова держава, заки її визнають, може мати лише тимчасові дипломатичні місії. Україна мала їх у тих державах, що не визнавали були її остаточно. Старі держави теж висилають до новоутворених тимчасових представників, що звуться комісарами, високими комісарами, шефами місій і т. ін. — („Життя і Знання”).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх своїх членів, що місцеві збори відбудуться 4-го липня, зароз по Св. Божій, в галі церкв при Райс і Оклей ул. — Петро Савачський, пресд.; Михайло Сопків, кас.; Василь Пилипів, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Бр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 259, повідомляє, що місцеві збори відбудуться в неділю, 4-го липня, в галі церкв при Райс і Оклей ул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо дуже важні справи до погодження. Андрій Фоца, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 301, повідомляє всіх своїх членів, що місцеві збори відбудуться в неділю, 4-го липня, в галі церкв при Райс і Оклей ул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо дуже важні справи до погодження. Андрій Фоца, секр.

На селі.

Мішух: Ти підгортаєш бульбу, хлопець? Хлопець: Так. Мішух: А що дістаєш за те? Хлопець: Нічого. Я дістаю тільки тоді, коли не підгортаю. Мішух: Так? А що? Хлопець: Позавуха!

В школі.

Учителька: Чи ти знаєш, Михасю, що нам ще дає гуска крім мяса і яєць? Мм... — Ну, подумай, що, наприклад, маєте у себе в ліжку? — Блошиці, прошу пані!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Свято в пам'ять героїв.

Заходами Центрального Комітету Українських Національних Організацій відбулося в нашій громаді дня 16. травня б. р. свято в пам'ять тих борців героїв нашого роду, що жертвували життя тільки тому, щоб тим чином прожити Україні шлях до волі і державності.

Свято-концерт уладжено в Українським Народнім Домі при співучасті доважного числа патріотичного громадянства.

Свято зачато пісню „Живи, Україно”, відспівано гарно хором тов. „Боян”, під орудою п. М. Ядловського.

Пресд. Центрального Комітету М. Галінович засував кілька словами значіння свята, а потім заповідав точки концертові програми та представляв промовців.

Вступне слово виголосив гр. Іван Клок. Між іншим сказав: Ми зійшлися, щоб віддати належну шану і поклін нашим борцям і героям, що жертвували життя і спочили заради на землях України на те, щоб своєю кров'ю змити тавро рабства з українського народу та збудити многостраждальності до боротьби за державне визволення України. І ще тому ми зібралися на святі героїв, щоб глянути на одну з найцінніших сторінок нашої історії, яка писана кров'ю найкращих синів і дочок нашої нації минулої і теперішньої доби.

Всі народи цінять і шанують своїх героїв, що не жаліли свого життя, але віддали його з найбільшою насолодою на жертвеннику батьківщини, щоб забезпечити державницьке життя нації. Ми, українці, під цю хвилину ще не державна нація. Тому тим більше повинні ми плакати тверде як кришталю хотіння стати державним народом в якнайкоротшому часі. Та щоб стати державним народом, треба заперестати служити і користись нашим ворогам та поборювати себе партійно, а треба об'єднатись біля великої соборницько-націоналістичної ідеї, для якої наложимо життям усіх, котрих пам'ять ми нині святкуємо. А тоді певне наш народ заживе вільним, свободним, від нікого незалежним життям у своїй Українській Державі.

Хор тов. „Боян” виступав кількома наворотами зі стрілецькими піснями укладу Михайла Гайворонського.

З деклямаціями виступали діти української католицької школи. Гарно і чутиливо віддеклямували „Заповіт жовніра” Тимко Галуца, а „Слава вам, Герої!” панна Катерина Сташків. Хористів і декляматорів за їх труд публіка нагородила обильними оплесками.

Святочну промову виголосив п. Євген Ляхович. Говорив: Справляємо свято героїв тому, щоб плакати в нашому народі культ героїзму і посвятити. Бо щоб вибороти волю і державність, нація повинна бо-

ротись, а щоб бути безздатною і готовою до боротьби, повинна бути натхнена героїзмом і здібністю до жертвування, включаючи тут теж жертву життя. Ми знаємо, що кожна боротьба потягає за собою жертви. Нація, що хоче жити вільним і державним життям, мусить боротись. Такий закон природи. Ті, що в відродженню нації беруть участь, приймають боротьбу з посватою, а з цим приймають і наслідки боротьби, вважаючи за найвищу честь агинутися в боротьбі за волю, нарід і свою державу. Нація, яка видає з себе борців-героїв за державні інтереси, являється сильною і гордою. Вона не задовольняється жебраниною, бо, знає, що безхребетна нація волі не здобуде, а лиш організованого силою та героїськими подвигами. І в нашій нації є героїзм, потяг чину та боротьби. Згадаймо хочби таких героїв як Біласа та Данилишина, що катовані ляхськими припашками навіть в обличчї смерті не подалися. Вони відчували, що Україна є така красна, що не тільки для неї хочеться жити, але і вмерти за нею. На жаль, не всі відуть слідами великих героїв, борців за кращу долю нашої многостраждальної нації. Не маючи відваги і характеру, прикидають до рабства і підлої зради інтересів рідної нації, вони воліють служити чужим ідолам, як стати в ряди борців за честь і свободу свого народу. Ми горді, що наша нація, не зважаючи на безхребетників і зрадників різної краєви, видала і далі видає великих героїв, бо з героїських діл повстане Вільна Соборна Українська Держава.

Промовця за його ширі слова нагороджено ширими оплесками.

Виступив хор „Боян” і знову понеслась чародійна мелодія стрілецької пісні по просторій галі нашої народньої твердині.

На закінчення забрав іше раз слово підписаний та візав присутніх до дальших жертв на допомогу визвольної боротьби! Описля переведено збірку. Жертвували по \$2: о. І. Чаплинський, І. Буката; по \$1: І. Клок, С. Пограничний, К. Пілат, М. Галінович, І. Генега, І. Воробель, Г. Виліський, П. Сташків, М. Генега, М. Гринішак, пані А. Огар, Ксеня Лиса; К. Возняк 50 ц.; дрібними жертвами зібрано \$4.50. Збірка принесла разом \$21. Ввесь прихід разом зі вступом \$38.95. Розхід \$18.95. Осталось \$20, які поручено делег. Центрального Комітету У.Н.О., гр. Романові Слободянові, передати на 7. зїзді О.Д.В.У. на визвольну боротьбу, разом з іншими жертвами від елизабетської громади.

Гимном „Ще не вмерла України” закінчено свято наших лицарів-героїв.

Фінансовий звіт подали: Микита Галінович, голова; Ваня Вітухінський, фін. секр.; Яцко Лещак, касієр.

Іван Клок.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

Л-р Шухевич Степан: ГРКІЙ ТО СМІХ. Воєнні оповідання \$ 85
Поліщук, Б.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ, сензційна повість 50
Поліщук, Б.: ТОВАРИШ УСІМХУ, сензційна повість 40
Мродовець, Д.: ГАЙДАМАКИ, в двох томах 1.00
Гоголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця 50
Радич, В.: МАКСИМ ЗАЛІЗНЯК, в двох томах 1.00
Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ, Повість з галицького селянського життя 50
Горинівський, П.: ПІД ПРАПОРІ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО 50
Будинівський, В.: ГРЕМІТЬ! Історична повість 50
Голубець, Микола: ГЕРІ ВИДНО СЕЛО, (Нарис 50
Журба, Г.: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ з післясловом М. Голубця 50
Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИГРИНІ. Повість про декабристів на Укр. 50
Павло, Свій (Свеніцкі): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ 50
Туринський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах 1.00
Вері, Жиль: ЗАМОК У КАРПАТАХ 40
Острівський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання 50
Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКИМ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII—XVIII, в. 25

“SVOBODA”

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

НАЙНОВІШІ СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1938 РІК

Золотоверхий Київ. Гетьман Іван Мазепа. Ці Календарі повинні знаходитися в кожній українській хаті. Величина календарів 15х20 в прекрасних фарбах з великим календарієм 3х15. Всі свята зазначені червоно, кожний день подає їм святого, пости зазначені рибобо і на кожній карті є історичні спомини. — Всі склянки повинні на цей рік для своїх покупок роздавати нові календарі. — Ці календарі можна бути в кожній українській кінгарті в Америці. Хто не годен дістати від свого агента, або кінгарті, повинні календарів, хай не впрод до нас на понижчу адресу: — В нас є великий склад різного роду календарів і святкових карток. Агенти, склянки й інші хай пишуть по безплатній каталог до: 133-UKRAINIAN BAZAAR, 2248 Grayling Av., Detroit, Mich.

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577.